

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ (ΕΠΑ.Λ.)

Έννοια και Ίδρυση

1. Η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχεται από το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) (Ημερήσιο και Εσπερινό).
2. Επαγγελματικά Λύκεια (Δημόσια ή Ιδιωτικά, σύμφωνα με το πλαίσιο λειτουργίας των Ιδιωτικών Σχολείων - ν.682/1977) ιδρύονται αποκλειστικά από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και διακρίνονται σε Ημερήσια και Εσπερινά. Μέγιστο όριο ηλικίας φοίτησης στα Ημερήσια Επαγγελματικά Λύκεια είναι το εικοστό (20) έτος συμπληρωμένο προ της ημερομηνίας φοίτησης με την έναρξη εκάστου σχολικού έτους. Ελάχιστο όριο ηλικίας για την εγγραφή στα Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια είναι τα δεκαέξι (16) έτη.
3. Επαγγελματικά Πρότυπα - Πειραματικά Λύκεια και Επαγγελματικά Λύκεια Ειδικής Αγωγής ιδρύονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στην απόφαση αυτή ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ανωτέρω σχολείων. Επαγγελματικά Πρότυπα - Πειραματικά Λύκεια Μαθητείας ιδρύονται και από τον ΟΑΕΔ με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Στην απόφαση αυτή ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και τη λειτουργία των ανωτέρω σχολείων.
4. Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια ιδρύονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Στην απόφαση αυτή ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ανωτέρω σχολείων. Η διάρκεια φοίτησης σε αυτά είναι τετραετής, συνολικά 2.730 διδακτικών ωρών, επιμερισμένων σε τέσσερα (4) διδακτικά έτη, φοιτούν δε σε αυτά είτε εργαζόμενοι, είτε άνεργοι με κάρτα ανεργίας του ΟΑΕΔ, είτε άλλες κατηγορίες μαθητών οι οποίοι αδυνατούν να φοιτήσουν στο Ημερήσιο Επαγγελματικό Λύκειο. Οι απόφοιτοι των Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων έχουν πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση διαμέσου των Πανελλαδικών Εξετάσεων

Σκοπός

Οι σκοποί του Επαγγελματικού Λυκείου είναι ιδίως οι εξής:

- α) Η παροχή γενικής παιδείας υψηλού επιπέδου, που θα συμβάλλει στην ισόρροπη γνωστική συναισθηματική, πνευματική και σωματική ανάπτυξη όλων των μαθητών,
- β) Η προαγωγή της κριτικής σκέψης, της πρωτοβουλίας, της δημιουργικότητας και των ικανοτήτων των μαθητών.
- γ) Η καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής και πολιτισμικής μας κληρονομιάς αλλά και η προετοιμασία των νέων για την κοινωνία των ευρωπαίων πολιτών,

- δ) Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας,
- ε) Η ενδυνάμωση των αξιών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης και η διαμόρφωση συνείδησης ενεργού πολίτη,
- στ) Η διασφάλιση της ισορροπίας στη σχολική ζωή ούτως ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να συνδυάζουν τη γνώση, τον ελεύθερο χρόνο, τη δημιουργία και τη συμμετοχή,
- ζ) η καλλιέργεια των βασικών κοινωνικών δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την κοινωνική ένταξη,
- η) η παροχή ολοκληρωμένων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας,
- θ) η ενδυνάμωση της δυνατότητας παρακολούθησης των εργασιακών εξελίξεων, καθώς και της δυνατότητας πρόσληψης και αφομοίωσης των νέων τεχνολογικών και επαγγελματικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης,
- ι) η δυνατότητα επαγγελματικής ανέλιξης μέσω σπουδών σε ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα και
- ια) η ανάπτυξη δράσεων που διασφαλίζουν την ποιότητα της τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Διάρθρωση Σπουδών Επαγγελματικού Λυκείου

1. Το Επαγγελματικό Λύκειο προσφέρει δύο κύκλους σπουδών, οι οποίοι ανήκουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα :
  - α. τον «Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών» και
  - β. τον «Μεταδευτεροβάθμιο κύκλο σπουδών», την «Τάξη Μαθητείας».
2. Στον «Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών» στα Ημερήσια ΕΠΑ.Λ. λειτουργούν οι Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεις. Στην Α΄ τάξη εγγράφονται χωρίς εξετάσεις, οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου. Στη Β΄ τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι από την Α΄ τάξη του Γενικού ή του Επαγγελματικού Λυκείου. Στη Γ΄ τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι από τη Β΄ τάξη του Επαγγελματικού Λυκείου.
3. Στη «Τάξη Μαθητείας» (εκπαίδευση στο χώρο εργασίας) η οποία είναι προαιρετική, εγγράφονται οι κάτοχοι απολυτηρίου και πτυχίου του δευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών του ΕΠΑΛ. Η «Τάξη Μαθητείας», που εφαρμόζει το δυϊκό σύστημα εκπαίδευσης (μαθητείας) του ΟΑΕΔ έχει διάρκεια ενός (1) έτους και περιλαμβάνει Μαθητεία με εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, Μάθημα Ειδικότητας και Προπαρασκευαστικά Μαθήματα Πιστοποίησης στη σχολική μονάδα αντίστοιχα. Την ευθύνη τοποθέτησης σε χώρους εργασίας των φοιτούντων καθώς και όλα τα σχετικά με αυτή έχει το ΕΠΑΛ και ο ΟΑΕΔ από κοινού. Η τοποθέτηση σε χώρους εργασίας των φοιτούντων και παρακολούθησή τους θεωρείται άσκηση εκπαιδευτικού έργου.

Ομάδες Προσανατολισμού, Τομείς και Ειδικότητες

Οι Ομάδες Προσανατολισμού με τους αντίστοιχους Τομείς και τις αντίστοιχες Ειδικότητες του Επαγγελματικού Λυκείου είναι οι εξής :

Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών

Τομέας Πληροφορικής

1. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής &
2. Τεχνικός Η/Υ, Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων και Δικτύων Η/Υ
3. Τεχνικός Εφαρμογών Λογισμικού

Τομέας Μηχανολογίας

1. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
2. Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων & Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου
3. Τεχνικός Εγκαταστάσεων ψύξης αερισμού και κλιματισμού
4. Τεχνικός Οχημάτων
5. Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης αεροσκαφών

Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού

1. Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων
2. Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Αυτοματισμού, Εγκαταστάσεων και Δικτύων
3. Τεχνικός Ιατρικών Οργάνων

Τομέας Δομικών Έργων

1. Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
- Τομέας Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
1. Τεχνικός Διαχείρισης και Ανακύκλωσης
  2. Τεχνικός Ελέγχου Ρύπανσης και Εγκαταστάσεων Αντιρύπανσης

Ομάδα Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας

Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας

1. Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
2. Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού
3. Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης
4. Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό

Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής

Τομέας Γεωπονίας Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής

1. Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής
2. Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
3. Τεχνικός Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών
4. Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

5. Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών
6. Τεχνικός Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος

Ομάδα Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελματιών

Τομέας Πλοιάρχων

1. Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού

Τομέας Μηχανικών

1. Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων τα δημόσια Επαγγελματικά Λύκεια παρέχουν ειδικότητες, οργανώνουν τμήματα, σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες της εθνικής οικονομίας, τις προτάσεις των Περιφερειακών Επιτροπών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, της Γ.Σ.Ε.Ε. και της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε, των Επιμελητηρίων και των Επιστημονικών Ενώσεων και τις προτάσεις του Υπουργείου Εργασίας και του ΟΑΕΔ, του Υπουργείου Ανάπτυξης, των Υπουργείων Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Πολιτισμού και Ναυτιλίας. Η Περιφερειακή Επιτροπή Επαγγελματικής Κατάρτισης που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν. 3879/2010 μετονομάζεται σε Περιφερειακή Επιτροπή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν.3879/2010, ύστερα από τη φράση «Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών και των λοιπών κοινωνικών φορέων που αντιστοιχούν στους αναπτυξιακούς τομείς της Περιφέρειας, εκπρόσωπος της αντίστοιχης Περιφερειακής Ένωσης Δήμων» τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «ο οικείος Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης».

Πρόγραμμα Σπουδών Ημερήσιου Επαγγελματικού Λυκείου

1. Στην Α' τάξη ΕΠΑ.Λ. εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων τριάντα πέντε (35) συνολικά ωρών εβδομαδιαίως. Ειδικότερα, εφαρμόζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα είκοσι δύο (22) ωρών εβδομαδιαίως, με δέκα (10) μαθήματα Γενικής Παιδείας, που είναι κοινό για όλους τους μαθητές και εκπαιδευτικό πρόγραμμα δέκα τριών (13) ωρών εβδομαδιαίως, που αποτελείται από τέσσερα (4) έως και έξι (6) μαθήματα Ειδικοτήτων ανά Ομάδα Προσανατολισμού.

α. Τα **μαθήματα Γενικής Παιδείας** είναι τα εξής :

1. Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική Γλώσσα 3 ώρες και Λογοτεχνία 1 ώρα),
2. Μαθηματικά (Άλγεβρα 3 ώρες και Γεωμετρία 1 ώρα),
3. Φυσική (2 ώρες),
4. Χημεία (2 ώρες),
5. Πολιτική Παιδεία, δύο (2) ώρες, με διακριτά διδακτέα αντικείμενα Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία,
6. Ιστορία (1 ώρα),

7. Θρησκευτικά (1 ώρα)
8. Ερευνητική Εργασία (Project) (2 ώρες),
9. Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) (2 ώρες),
10. Φυσική Αγωγή (2 ώρες).

β. Τα **μαθήματα ανά Ομάδα Προσανατολισμού στην Α' ΕΠΑ.Λ.** είναι τα εξής :

1. Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών:

1. Αρχές Μηχανολογίας (4 ώρες)
2. Αρχές Ηλεκτρονικής & Ηλεκτρολογίας (3 ώρες)
3. Τεχνικό Σχέδιο (2 ώρες)
4. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Περιβάλλον Εργασίας – Ασφάλεια & Υγιεινή (2 ώρες)
5. Εφαρμογές Πληροφορικής (2 ώρες)

2. Ομάδα Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας :

1. Οργάνωση & Διοίκηση (4 ώρες)
2. Αρχές Λογιστικής (3 ώρες)
3. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Περιβάλλον Εργασίας - Ασφάλεια & Υγιεινή (2 ώρες)
4. Εφαρμογές Πληροφορικής (4 ώρες)

3. Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής :

1. Αρχές Αγροτικής Παραγωγής (3 ώρες)
2. Αρχές Τεχνολογίας Τροφίμων (2 ώρες)
3. Αρχές Επιστήμης της Διατροφής (2 ώρες)
4. Λογιστικής και Γεωργικής Λογιστικής (2 ώρες)
5. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Περιβάλλον Εργασίας - Ασφάλεια & Υγιεινή (2 ώρες)
6. Εφαρμογές Πληροφορικής (2 ώρες)

4. Ομάδα Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων :

1. Ναυτική Τέχνη (2 ώρες)
2. Ναυτιλιακές Γνώσεις (2 ώρες)
3. Στοιχεία Μηχανών Πλοίου (2 ώρες)
4. Τεχνικό Σχέδιο (1 ώρα)
5. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Περιβάλλον Εργασίας- Ασφάλεια & Υγιεινή (2 ώρες)
6. Εφαρμογές Πληροφορικής (4 ώρες)

2. **Στην Β' και Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ.** εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων τριάντα πέντε (35) συνολικά ωρών εβδομαδιαίως. Ειδικότερα, εφαρμόζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα δώδεκα (12) ωρών εβδομαδιαίως, με έξι (6) μαθήματα Γενικής Παιδείας, που είναι κοινό για όλους τους μαθητές και εκπαιδευτικό πρόγραμμα είκοσι τριών (23) ωρών εβδομαδιαίως που αποτελείται από τέσσερα (4) έως και έξι (6) μαθήματα Ειδικότητας. Τα μαθήματα ειδικότητας αποτελούνται, κατά προσέγγιση, από 50% θεωρητικό μέρος και 50% εργαστηριακό.

α. Τα **μαθήματα Γενικής Παιδείας** είναι τα εξής :

1. Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική Γλώσσα 2 ώρες και Λογοτεχνία 1 ώρα),
2. Μαθηματικά (Άλγεβρα 2 ώρες και Γεωμετρία 1 ώρα),
3. Θετικές Επιστήμες (Φυσική 1 ώρα και Χημεία 1 ώρα),
4. Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ (1 ώρα),
5. Θρησκευτικά (1 ώρα),
6. Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) (1 ώρα)
7. Φυσική Αγωγή (1 ώρα).

β. Τα **μαθήματα ανά Ειδικότητα Τομέα Ομάδας Προσανατολισμού στη Β' και Γ' Τάξη** ΕΠΑ.Λ, καθώς και οι διδακτικές ώρες αυτών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η αντιστοιχία των διδασκόμενων μαθημάτων και των κλάδων-ειδικοτήτων εκπαιδευτικών σε α' και β' ανάθεση και των τεσσάρων τάξεων του ΕΠΑ.Λ.

3. Στην «Τάξη Μαθητείας» εφαρμόζεται πρόγραμμα του εργαστηριακού μαθήματος «Ενισχυτική Εργαστηριακή Εκπαίδευση της Μαθητείας» επτά (7) συνολικά ωρών, επιμερισμένο σε δύο ημέρες εβδομαδιαίως, το οποίο διδάσκεται στη σχολική μονάδα του ΕΠΑ.Λ, καθώς και τις σχολικές μονάδες του ΟΑΕΔ, από εκπαιδευτικό προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και του ΟΑΕΔ για διάρκεια ενός σχολικού έτους, ήτοι από την 1η Σεπτεμβρίου έως και την 30η Αυγούστου εκάστου έτους.

Στην «Τάξη Μαθητείας» εφαρμόζεται «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» είκοσι οκτώ (28) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο σε πέντε (5) ημέρες για ένα σχολικό έτος.

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» διέπεται από σύμβαση, που συνάπτεται μεταξύ του ΟΑΕΔ και του εργοδότη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου), με επιπρόσθετα κίνητρα πρόσληψης του Μαθητευόμενου μετά το πέρας της μαθητείας. Το εργαστηριακό μάθημα πραγματοποιείται σε Εργαστήρια του ΟΑΕΔ ή στα οικεία Εργαστηριακά Κέντρα ή στα Σχολικά Εργαστήρια του ΥΠΑΙΘ. Έκαστος εκπαιδευτικός του ΥΠΑΙΘ καθώς και του ΟΑΕΔ είναι αρμόδιος για την εκπαιδευτική, εργαστηριακή και την μαθητεία στον εργασιακό χώρο κατά ανώτατο όριο 25 μαθητών.

Ετησίως, από τη 1η Σεπτεμβρίου έως την 15η Σεπτεμβρίου, οι απόφοιτοι της Τάξης Μαθητείας του σχολικού έτους, που ολοκληρώθηκε την 30η Αυγούστου του ίδιου έτους, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να παρακολουθούν το Προπαρασκευαστικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης, συνολικής διάρκειας 70 ωρών, για την αρτιότερη προετοιμασία τους για τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, απόκτησης Πτυχίου Ειδικότητας, του ΕΟΠΠΕΠ, οι οποίες διεξάγονται ετησίως το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του Προπαρασκευαστικού Προγράμματος Πιστοποίησης.

Αναλυτικά προγράμματα σπουδών

1. Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών του Επαγγελματικού Λυκείου καταρτίζονται από το Ι.Ε.Π. και περιλαμβάνουν:
  - α) Σαφώς διατυπωμένα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, που αναλύονται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, κατά μάθημα, τομέα και ειδικότητα,
  - β) Διδακτέα ύλη διαμορφωμένη σύμφωνα με τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων εργαστηριακής εκπαίδευσης συνοδεύεται από παράρτημα, που περιγράφει τον απαιτούμενο εργαστηριακό εξοπλισμό για την υλοποίησή τους.
  - γ) Οδηγίες διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένων και των διδακτικών τεχνικών, των μεθόδων διδασκαλίας και των ενδεδειγμένων εποπτικών μέσων.
2. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο αναλυτικά προγράμματα σπουδών διαμορφώνονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (European Credit System for Vocational and Education and Training – ECVET), που περιγράφεται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009 (Ε.Ε. C 155/02 της 8-7-2009).
3. Για τη διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών κάθε τομέα και ειδικότητας λαμβάνονται υπόψη και τα σχετικά επαγγελματικά περιγράμματα, που πιστοποιούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπερίπτωσης αα) της περίπτωσης α) της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του ν. 2469/1997 (Α' 38), σε συνδυασμό με την 11959/Η/20-1-2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Β' 2351), εφόσον υπάρχουν.
4. Τα ωρολόγια και τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών επανεκτιμώνται, αξιολογούνται και, αν κριθεί σκόπιμο, ανανεώνονται κάθε έξι τουλάχιστον, έτη
5. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Αξιολόγηση, Προαγωγή και Απόλυση Μαθητών

1. Η αξιολόγηση στα μαθήματα και των τριών τάξεων επικεντρώνεται στην ουσιώδη κατανόηση των κεντρικών θεμάτων και θεμελιωδών εννοιών, καθώς και στην κατάκτηση ανώτερων γνωστικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, όπως η κριτική και συνθετική σκέψη, η αξιολόγηση, η επιχειρηματολογία, η επίλυση προβλημάτων και η πρωτοτυπία.

2. Η αξιολόγηση βασίζεται ιδίως :

- α) στον προσδιορισμό της ανά μάθημα εξεταστέας ύλης με βάση τις θεματικές ενότητες,
- β) στην ικανότητα διασύνδεσης ουσιωδών γνώσεων, που προέρχονται από ευρύτερα τμήματα της ύλης του μαθήματος,
- γ) στην κατανόηση των βασικών εννοιών ή, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο, γεγονότων, διαδικασιών ή διεργασιών του κάθε γνωστικού πεδίου και
- δ) στη δυνατότητα κριτικής αξιολόγησης και ανάπτυξης λογικών επιχειρημάτων και τεκμηρίωσης για θέματα συναφή με την ύλη.

3. Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις σε όλες τις Τάξεις του ΕΠΑΛ διεξάγονται ενδοσχολικά και περιλαμβάνουν όλα τα διδασκόμενα μαθήματα, γενικής παιδείας και τα μαθήματα των Ομάδων Προσανατολισμού, εκτός των μαθημάτων της Ερευνητικής Εργασίας, της Φυσικής Αγωγής και του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού-Περιβάλλον Εργασίας-Ασφάλεια και Υγιεινή σε θέματα που είναι κοινά για όλα τα τμήματα του ίδιου σχολείου,

Στα μαθήματα Γενικής Παιδείας τα θέματα ορίζονται ως εξής:

- α) κατά ποσοστό 50%, με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και
- β) κατά ποσοστό 50%, από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες. Στα υπόλοιπα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα τα θέματα τίθενται από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες.

Σε κάθε περίπτωση τα γραπτά διορθώνονται από τον οικείο διδάσκοντα.

Γενικό βαθμό προαγωγής σε όλες τις Τάξεις του ΕΠΑΛ αποτελεί το πηλίκον της διαιρέσεως δια του συνόλου των διδασκομένων μαθημάτων του αθροίσματος του μέσου όρου προφορικής ή και γραπτής, εφόσον αυτά εξετάζονται γραπτώς, επίδοσης του μαθητή σε κάθε μάθημα. Ο Μ.Ο. της προφορικής βαθμολογίας των τετραμήνων και της γραπτής εξάγεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις Απαραίτητη προϋπόθεση για την προαγωγή του μαθητή αποτελεί η επίτευξη γενικού βαθμού ίσου ή ανώτερου του δέκα (10). Όταν μαθητής δεν πληροί την προϋπόθεση του ανωτέρου εδαφίου επαναλαμβάνει τη φοίτηση.

Ο βαθμός του απολυτηρίου και πτυχίου Επαγγελματικού Λυκείου προκύπτει από το μέσο όρο της γενικής βαθμολογίας των γραπτώς εξεταζομένων μαθημάτων γενικής παιδείας και ειδικότητας, καθώς και της προφορικής βαθμολογίας της Φυσικής Αγωγής του μαθητή.

Τίτλοι Σπουδών και Επαγγελματικά Δικαιώματα

- 1. Στους αποφοίτους του «Δευτεροβάθμιου Κύκλου Σπουδών» χορηγείται :
  - α. Απολυτήριο Λυκείου (ισότιμο με το Απολυτήριο Γενικού Λυκείου) μετά τις ενδοσχολικές εξετάσεις, και
  - β. Πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 3, μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις από το ΕΠΑΛ.

2. Οι απόφοιτοι της «Τάξης Μαθητείας» λαμβάνουν Πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 4 από το Υπουργείο Παιδείας και τον ΟΑΕΔ από κοινού, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης των προσόντων τους, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος.

3. Οι απόφοιτοι των Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων δεν έχουν υποχρέωση πρόσβασης στην «Τάξη Μαθητείας» για την προσέλευση τους στις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 600 ημερομίσθια στην ειδικότητα που αποφοιτούν από τη Γ' Τάξη του Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου.

4. Ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. κατά μόνος ή και σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ και την διατύπωση γνώμης από τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια ή και τις Επιστημονικές Ενώσεις αποτελεί το φορέα που εφαρμόζει τις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, για την χορήγηση Πτυχίου Ειδικότητας, στους αποφοίτους της «Τάξης Μαθητείας» του Επαγγελματικού Λυκείου. Κατά περίπτωση, στην οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων πιστοποίησης, συμμετέχουν και Υπουργεία που χορηγούν αντίστοιχες άδειες ασκήσεως επαγγέλματος, για όσες ειδικότητες υπάρχει τέτοιου είδους απαίτηση. Οι επιτυχόντες στις εξετάσεις πιστοποίησης, παράλληλα με το προβλεπόμενο πτυχίο ειδικότητας, αποκτούν και την αντίστοιχη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για το συγκεκριμένο επίπεδο προσόντων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών, και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του ΔΣ του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και βάσει των προγραμματικών συμφωνιών του ΕΟΠΠΕΠ με τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια ή και τις Επιστημονικές Ενώσεις ρυθμίζεται κάθε λεπτομερειακό ζήτημα της παρούσας παραγράφου.

5. Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Επαγγελματικού Λυκείου καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν. 3879/2010.

Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

1. Οι απόφοιτοι του δευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών ΕΠΑ.Λ., καθώς και όσοι έχουν ισότιμο τίτλο επαγγελματικού λυκείου έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις για εισαγωγή σε σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Τμημάτων των Α.Τ.Ε.Ι., σε αντίστοιχες ή συναφείς ειδικότητες του πτυχίου τους και σε ειδικό ποσοστό θέσεων, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε τέσσερα μαθήματα της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ, δύο μαθήματα γενικής παιδείας και δύο μαθήματα ειδικότητας τα οποία καθορίζονται με Υ.Α. που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται, μετά την απόλυση του μαθητή από το Επαγγελματικό Λύκειο, σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της τάξης αυτής που προκύπτουν:

- α) κατά ποσοστό 50%, με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και
- β) κατά ποσοστό 50%, από κεντρική επιτροπή εξετάσεων.

Οι ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις μπορούν να επαναλαμβάνονται κατά το ίδιο σχολικό έτος, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης γνώμης του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων

2. Οι απόφοιτοι του δευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών, καθώς και όσοι έχουν ισότιμο τίτλο επαγγελματικού λυκείου έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε πανελλαδικές εξετάσεις για εισαγωγή στα Πανεπιστήμια και στα Τ.Ε.Ι., με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, που ισχύουν για τους αποφοίτους του Γενικού Λυκείου.

3. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος ισχύουν οι διατάξεις που ρυθμίζουν την εισαγωγή των αποφοίτων των Γενικών Λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ειδικά θέματα Μαθητείας

1. Η «Τάξη Μαθητείας» εφαρμόζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον ΟΑΕΔ, εξαιρουμένης της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων που εφαρμόζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ναυτιλίας. Την ευθύνη τοποθέτησης σε χώρους εργασίας των φοιτούντων καθώς και όλα τα σχετικά με αυτή έχει τα ΕΠΑΛ και ο ΟΑΕΔ από κοινού. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη σύσταση και λειτουργία της «Τάξης Μαθητείας». Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ναυτιλίας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη σύσταση και λειτουργία της «Τάξης Μαθητείας» της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων.

2. Η έκδοση των πιστοποιητικών υγείας και οι ιατρικές πράξεις που απαιτούνται για την Μαθητεία σε χώρους εργασίας, εφόσον οι μαθητές δεν είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι, γίνονται δωρεάν από δημόσια νοσοκομεία ή από γιατρούς συμβεβλημένους με το Δημόσιο ή με φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

3. Το Δημόσιο καλύπτει τις δαπάνες της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των μαθητών, που έπαθαν ατύχημα κατά την άσκηση στα Σ.Ε. των Επαγγελματικών Λυκείων, στα Εργαστηριακά Κέντρα, στα εργαστήρια Γυμνασίων και Γενικών Λυκείων, στα Ε.Κ.Φ.Ε. ή στους χώρους εργασίας, κατά το μέρος που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτονται από άμεση ή έμμεση ασφάλιση.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ρυθμίζονται ο τρόπος κάλυψης των δαπανών καθώς και οι προϋποθέσεις και τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται η συμμετοχή του Δημοσίου στις εισφορές και τις αποζημιώσεις των μαθητών και των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της Μαθητείας.

5. Η «Τάξη Μαθητείας» είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή και κοινοτικούς πόρους σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

Υποτροφίες

Στους μαθητές των Επαγγελματικών Λυκείων μπορεί να χορηγούνται υποτροφίες ή βραβεία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2158/1993 (Α' 109), όπως ισχύουν κάθε φορά. Για τη σύνταξη των σχετικών προγραμμάτων σύμφωνα με την περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2158/1993 λαμβάνονται υπόψη εκπαιδευτικά, κοινωνικά και αναπτυξιακά κριτήρια, όπως είναι η σχολική επίδοση, η οικογενειακή κατάσταση, το εισόδημα και οι επαγγελματικοί τομείς, ειδικότητες και εξειδικεύσεις, που χαρακτηρίζονται από το Συμβούλιο Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 3879/2010 (Α' 163) ως ιδιαιτέρως σημαντικοί για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.